

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 5 korrik 2013
Nr.ref.:RK 458/13

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

Rastin Nr. KI105/11

Parashtrues

Bajro Aljimi

Vlerësim i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. Nr. 78/2008, të 2 marsit 2011

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Enver Hasani, Kryetar
Ivan Čukalović, Zëvendëskryetar
Robert Carolan, gjyqtar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Kadri Kryeziu, gjyqtar, dhe
Arta Rama-Hajrizi, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Parashtrues i kërkesës është Bajro Aljimi, fshati Gërnçar, komuna e Prizrenit.

Vendimi i kontestuar

2. Vendim i kontestuar është i aktgjykimi i Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. Nr. 78/2008, i 2 marsit 2011 (pranuar nga parashtruesi më 18 prill 2011), me të cilin është ndryshuar aktgjykimi i Gjykatës së Qarkut në Prizren dhe është hedhur poshtë kërkesa e parashtruesit për t'iu kthyer në posedim prona që e kishte dhuruar babai i parashtruesit të kërkesës, në bazë të kontratës mbi dhurimin të lidhur më 2 dhjetor 1969 ndërmjet Mustafa Aljimit, nga fshati Gërnçar, si dhuratëdhënës, në njëren anë, dhe Komunës së Prizrenit, si dhuratëmarrës, në anën tjetër.

Objekti i çështjes

3. Parashtruesi i kërkesës e konteston aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. Nr. 78/2008, e 2 marsit 2011, duke pretenduar se, në bazë të nenit 54 të Kushtetutës, janë shkelur nenet: 23, 24 dhe 46 të Kushtetutës Republikës së Kosovës, neni 17 i Deklaratës Universale të Drejtave të Njeriut (në tekstin e mëtejmë: DUDNJ), si dhe neni 1 i Protokollit nr. 1 të Konventës Evropiane për Mbrojtjen e Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore (në tekstin e mëtejmë: KEDNJ).

Baza juridike

4. Neni 113.7 i Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Kushtetuta), neni 22 i Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Ligi) dhe rregulli 28 i Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese (në tekstin e mëtejmë: Rregullorja).

Procedura në Gjykatë

5. Më 1 gusht 2011, parashtruesi i kërkesës dorëzoi kërkesë në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Gjykata).
6. Më 23 gusht 2011, Kryetari i Gjykatës Kushtetuese (Vendimi nr. GJR. 105/11, i 23 gushtit 2011) caktoi gjyqtarin Altay Suroy Gjyqtar raportues të rastit dhe (Vendimi nr. KSH. 105/11, i 23 gushtit 2011) caktoi anëtarët e Kolegit shqyrtues, në përbërje të gjyqtarëve: Snezhana Botusharova (kryesuese), Prof. dr. Enver Hasani dhe Prof. dr. Gjyljeta Mushkolaj (anëtarë).
7. Më 12 tetor 2011, Gjykata Kushtetuese e njoftoi parashtruesin e kërkesës dhe Gjykatën Komunale në Prizren, Gjykatën e Qarkut në Prizren dhe Gjykatën Supreme të Kosovës, se është iniciuar procedura e vlerësimit të kushtetutshmërisë së vendimit të kontestuar nga parashtruesi dhe se rasti është regjistruar në regjistrin përkatës të Gjykatës, me Nr. KI105/11.
8. Më 19 tetor 2011, Gjykata e Qarkut në Prizren, në përgjigjen e saj, theksoi se mendimin për këtë rast e ka dhënë në aktgjykimin e nxjerrë dhe se nuk dëshiron të deklarohet më tutje.

9. Më 14 nëntor 2012, Kryetarit (Vendimi nr. KSH. 105/11, i 14 nëntorit 2012), caktoi gjyqtarin Ivan Čukalović anëtar të Kolegjit shqyrtares, në vend të gjyqtares Gjyljeta Mushkolaj, të cilës i përfundoi mandati i gjyqtares në Gjykatën Kushtetuese më 26 qershor 2012.
10. Më 5 korrik 2013, Koleksi shqyrtares shqyrtoi raportin e Gjyqtarit rapportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përbledhja e fakteve

11. Më 2 dhjetor 1969 është lidhur kontrata mbi dhurimin ndërmjet Mustafa Aljimit, nga fshati Gërnçar, si dhuratëdhënës, në njëren anë, dhe Komunës së Prizrenit, si dhuratëmarrës, nga ana tjetër, sipas së cilës dhuratëdhënësi i dhuroi dhuratëmarrësit ngastrën kadastrale nr. 5248 në Z. K. "Keçishlak", arë e klasit VII, me sipërfaqe 8.88.05 ha, të evidencuar në listën poseduese nr. 8418 Z. K. Prizren.
12. Kjo ngastër, në bazë të kësaj kontrate, kaloi në pronësi shoqërore në emër të Kuvendit Komunal të Prizrenit, me listën poseduese 8418 Z. K. Prizren.
13. Ish-pronari i paluajtshmërisë së përshkruar më lart ndërrroi jetë më 26 mars 1987 dhe, si trashëgimtarë të tij të ligjshëm, la pas vetes bijtë: Iljaz, Bajro dhe Izet Aljimi, si dhe bashkëshorten Qazime Aljimi, e lindur Maksuti, e cila ka ndërruar jetë më 12 qershor 2007. (Emrat e personave të tretë janë përmendur me qëllim të leximit më të lehtë nga ana e Gjykatës, në aktvendim do të shënohen vetëm inicialet).
14. Trashëgimtarët e tashmë të ndjerit Mustafa Aljimi kanë iniciuar në Gjykatën Komunale në Prizren, me anë të padisë, procedurë pér anulimin e kontratës dhe pér kthimin e pronës së paluajtshmës, pasi kanë konsideruar se nënshkrimi i kontratës mbi dhurimin ishte bërë nën kërcënimin se dhuratëdhënësit nuk do t'i mundësohej që fëmijët e tij të shkolloheshin dhe të punësoheshin dhe se do pasonin edhe masa të tjera të dhunshme ndaj tij.
15. Gjykata Komunale në Prizren, pas shqyrtimit të provave, nxori aktgjykimin C. Nr. 563/07, e 19 tetorit 2007, me të cilin e pranoi padinë dhe kërkesëpadinë e paditësve dhe konstatoi se kontrata mbi dhurimin e paluajtshmërisë, Leg. Nr. 1787/69, e 2 dhjetorit 1969, e lidhur ndërmjet Mustafë Aljimit, nga fshati Gërnçar, komuna e Prizrenit, si dhuratëdhënës, nga njëra anë, dhe Komunës së Prizrenit, si dhuratëmarrës, nga ana tjetër, ishte e pavlefshme.
16. Gjykata e Qarkut në Prizren, duke vodosur sipas ankesës së ushtruar nga Komuna e Prizrenit ndaj aktgjykimit të Gjykatës Komunale në Prizren, nxori aktgjykimin Ac. Nr. 534/2007, e 16 janarit 2008, me të cilin e hodhi poshtë si të pabazuar ankesën e Komunës së Prizrenit dhe e vërtetoi aktgjykimin e Gjykatës Komunale në Prizren, C. Nr. 563/07, e 19 tetorit 2007.
17. Pas nxjerrjes së aktgjykimit të Gjykatës së Qarkut në Prizren parashtruesi i kërkesës, së bashku me vëllezërit e tij, paraqiten kërkesë në Zyrën Kadastrale Komunale në Prizren pér bartjen e pronësisë nga pronari i deriatëhershëm, KK Prizren, te pronarët e rinx: Ilrijaz Aljimi, Bajro Aljimi dhe Izet Aljimi. Zyra

Kadastrale Komunale në Prizren, pas kësaj, nxori aktvendimin Nr. 027 nr. 219/B, e 7 shkurtit 2008, me të cilin e pranoi kërkesën dhe i lejoi ndërrimet kadastrale, në bazë të të cilave parashtruesi i kërkesës, së bashku me vëllezërit e tij, tash u regjistruan si pronarë të rinj dhe morën vërtetimin për të drejtat pronësore, UL-71813068-12596.

18. Parashtruesi i kërkesës, pas regjistrimit të tij dhe të vëllezërve të tij si pronarë të ngastrës kadastrale P. Nr.-71813068-05248-o, lidhi kontratë me Arbnor Vërmicën për shitjen e kësaj paluajtshmërie, kështu që parashtruesi i kërkesës dhe vëllezërit e tij, nga njëra anë, si shitës, dhe Arbnor Vërmica, nga ana tjetër, si blerës, më 3 mars 2008 lidhën kontratë për shitblerjen e paluajtshmërisë, Leg. Nr. 1233/2008, të 5 marsit 2008, të regjistruar si ngastër kadastrale P. Nr. P. Nr.-71813068-05248-o, për çmimin e shitblerjes në lartësinë 60.000,00 € (gjashtëdhjetë mijë euro).
19. Ndërkohë, Komuna e Prizrenit, ndaj aktgjykimit të Gjykatës së Qarkut në Prizren, AC. Nr. 53412007, të 16 janarit 2008, parashtri revizion në Gjykatën Supreme të Kosovës si mjet të jashtëzakonshëm juridik.
20. Gjykata Supreme e Kosovës, me aktgjykimin Rev. Nr. 78/2008, të 2 marsit 2011, e pranoi revizionin dhe vendosi në mënyrë meritore për lëndën: “*NDRYSHOHERT aktgjykimi i Gjykatës së Qarkut në Prizren Ac. Nr. 534/2007 të 16 janarit 2008 dhe aktgjykimi i Gjykatës Komunale në Prizren C. nr. 563/2007 të 19 tetorit 2007 ashtu që REFUZOHERT si e pabazuar kërkesëpadia e paditësve (parashtruesit të kërkesës këtu) që të vërtetohet se është nule kontrata mbi dhurimin e lidhur në mes Mustafa Aljimit, nga ish fshati Gernçare si dhuratëdhënës në njëren anë dhe Komunës së Prizrenit, si dhuratëmarrës, në anën tjetër, e vërtetuar pranë Gjykatës Komunale Prizren, Vr. Nr. 1787/1969 datë 01.12.1969*”, ndër të tjera, duke theksuar në arsyetim, si në vijim:

“Fakti i vërtetuar është se për kontratën e dhurimit, të lidhur më 02.11.1969 siç del nga fotokopja e kontratës që ndodhet në shkresat e lëndës, nuk mund të zbatohen në rastin konkret dispozitat e Ligjit për Marrëdhëniet Detyrimore (në tekstin e mëtejmë: LMD) e cila ka hyrë në fuqi më datë 01.10.1979 dhe dispozitat e nenit 1106 të këtij ligji, nuk do të zbatohen në marrëdhëniet detyrimore të sajvara para hyrjes në fuqi të këtij ligji”.

“Fakti se pala kontraktuese e ka falur tokën e vet nën presionin e aktivistëve të atëhershëm komunal sikurse ka gjetur gjykata e shkallës së parë, nuk vërteton që kontrata e tillë është absolutisht nule, ngase sipas vlerësimit të kësaj Gjykatë, kërcënimi në fjalë nuk ka qenë i natyrës së tillë që do të mund të krijonte rrezikshmëri serioze për jetën, trupin ose ndonjë vlerë të rëndësishme të palës kontraktuese. Për kërcënimin e fëmijëve të palës kontraktuese se do të pengohen në kryerjen e shkollimit dhe punësim kam mundur të kërkohet mbrojtje juridike pranë organeve kompetente në procedurë të përcaktuar ligjore. Edhe po të supozohet që ka pasur mungesë të shprehjes së vullnetit të palës kontraktuese për shkak të kërcënimit (tekst i palexueshëm) apo mashtimit, sipas rregullave të përgjithshme të së drejtës civile, kontrata e tillë do të ishte relativisht e pavlefshme dhe se

nuliteti i kontratës për arsyet e tilla mund të kërkohet në afat prej një viti, nga dita e marrjes në dijeni të shkakut të rrezikshmërisë, pushimit të shkakut të kërcënimit, ndërsa e drejta e tillë e humbë afatin objektiv me kalimin e kohës prej tre vitesh”.

“Për faktin se kanë kaluar të gjitha afatet për kërkimin e nulitetit relativ të kontratës të cilat afate janë preklusive, në rastin konkret nuk mundet të kërkohet nuliteti i kontratës pas skadimit të afatit prej 40 vitesh, siç kanë vepruar paditësit në rastin konkret”.

Pretendimet e parashtruesit të kërkeshës

21. Parashtruesi i kërkeshës e konteston aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. Nr. 78/2008, të 2 marsit 2011, duke pretenduar se “në bazë të nenit 54. të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, çdokush gjzon të drejtën e mbrojtjes gjyqësore në rast të shkeljes ose të mohimit të ndonjë të drejte të garantuar me këtë Kushtetutë ose me ligj, si dhe të drejtën në mjetë efektive ligjore nëse konstatohet se një e drejtë e tillë është shkelur”. Kështu, në bazë të kësaj, kërkuesi e ushtron këtë kërkeshë në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës me të cilën kërkon:

“a) Mbrotjen e të drejtave të njeriut, për shkak të shkeljeve të të drejtave të njeriut të garantuara me Kushtetutë dhe ligje vendore”, dhe

“b) Për shkeljen e të drejtave të njeriut, të mbrotura me marrëveshjet dhe me instrumentet ndërkombëtare të zbatueshme drejtpërdrejt në Republikën e Kosovës”.

22. Parashtruesi i kërkeshës i përmend nenet 23 [Dinjiteti i Njeriut], 24 [Barazia para Ligjit] dhe 46 [Mbrotja e Pronës] të Kushtetutës, që i garantojnë të drejtat e njeriut. Ai, po ashtu, përmend nenin 17 të DUDNJ-së dhe nenin 1 të Protokollit Nr. 1 të KEDNJ-së me të cilat parashihet që çdo person fizik dhe juridik ka të drejtë ta gjëzojë pronën e tij dhe se askush nuk mund të privohet nga prona e tij.

Pranueshmëria e kërkeshës

23. Parashtruesi i kërkeshës pretendon se, neni 23 [Dinjiteti i Njeriut]; nenii 24 [Barazia para Ligjit]; nenii 46 [Mbrotja e Pronës]; dhe nenii 54 [Mbrotja gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës së Kosovës, janë bazë për kërkeshën e tij.
24. Gjykata së pari vlerëson nëse parashtruesi i kërkeshës i ka plotësuar kriteret e kërkua të pranueshmëri, të parapara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tutje me Ligj dhe me Rregulloren e punës së Gjykatës.
25. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113 (1), që përcakton:
1. *“Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para Gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar”.*
26. Gjykata, gjithashtu, i referohet nenit 48 të Ligjit, i cili parasqeh:

“Parashtruesi i kérkesës ka për detyrë që në kérkesën e tij/saj të qartësojë saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestojë”.

27. Për më tepër, rregulli 36 (1) c) dhe (2) a) dhe b) i Rregullores së punës, parasheh:

“(1) Gjykata mund t'i shqyrtojë kérkesat vetëm nëse:

[...]

c) Kérkesa është qartazi e bazuar.

(2) Gjykata do të refuzojë një kérkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

*a) Kérkesa nuk arsyetohet *prima facie*;*

b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese”.

28. Në këtë rast, Gjykata vëren se parashtruesi i kérkesës konteston vendimin e Gjykatës Supreme, me të cilin pretendon se i janë shkelur të drejtat dhe liritë e garantuara me Kushtetutë dhe me instrumente ndërkombëtare, si pasojë e konstatimit të gabuar të fakteve dhe aplikimit të gabueshmërit të ligjit nga Gjykata Supreme.
29. Pas shqyrtimit të rastit në tërsi, Gjykata Kushtetuese nuk mund të konsiderojë se procedurat përkatëse në Gjykatën Supreme kanë qenë në ndonjë mënyrë të padrejta apo arbitrale (Shih, *mutatis mutandis*, Shub vs. Lithuania, Vendimi i GJEDNJ-së për pranueshmërinë e kérkesës Nr. 17064/06, i 30 qershorit 2009).
30. Gjykata Kushtetuese rithekson se nuk është gjykatë e shkallës së katërt, kur i shqyrton vendimet e nxjerra nga gjykatat e instancave më të ulëta. Është detyrë e gjykatave të rregullta t'i interpretojnë dhe t'i zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale (Shih, *mutatis mutandis*, Garcia Ruiz kundër Spanjës [GC], nr. 30544/96, paragrafi 28, Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut [GJEDNJ] 1999-I).
31. Parashtruesi i kérkesës nuk ka paraqitur asnjë provë *prima facie* që tregon shkeljen e të drejtave të tij kushtetuese (Shih, Vanek kundër Republikës Sllovene, Vendimi i GJEDNJ-së për pranueshmërinë e kérkesës, nr. 53363/99 i 31 majit 2005). Parashtruesi i kérkesës në asnjë mënyrë nuk e mbështet kérkesën e tij se të drejtat e garantuara me nenet 23, 24, 46 dhe 54 të Kushtetutës ia janë shkelur.
32. Prandaj, Gjykata gjen se kérkesa e parashtruesit nuk i përbush kriteret e pranueshmërisë, as mbi bazën e meritave e as mbi pranueshmërinë e kérkesës, sepse parashtruesi ka dështuar të provojë se me vendimin e kontestuar i janë shkelur atij të drejtat dhe liritë e garantuara me Kushtetutë.

33. Në tërësi, Gjykata konklodon se kërkesa e parashtrueses, në pajtim me rregullin 36.2 (a) dhe (b) të Rregullores së punës është qartazi e pabazuar dhe rrjedhimisht e papranueshme.

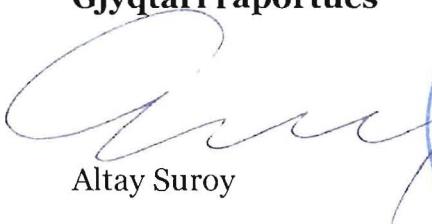
PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113 (1) të Kushtetutës, dhe në pajtim me rregullin 36.2 (a) dhe (b) të Rregullores së punës, më 5 korrik 2013, me shumicë votash:

VENDOSI

- I. TA REFUZOJË kërkesën si të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare në pajtim me nenin 20 (4) të Ligjit; dhe
- IV. TË SHPALLË se ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Altay Suroy

Kryetari i Gjykatës Kushtetuese

Prof. dr. Enver Hasani

